

Lumimari

REPRO

Lapseeest saati oli mul unistus saada oma koduaeda lumimari. Kui sattusin vanematega Tallinnast Nõmme kanti, olin sügiseselt raagus põõsaste valgete marjade lummuses. Küllap kujutlesin neid väikseid valgeid kuulikesi piparmündidražeedena, mida haruharva maitsta sain. Õnneks suhu toppida neid mürgiseid marju ei saanud, ja kui olekski proov korda läinud, oleksin pettumusest need kohe välja sülitanud. Piparmündist on asi kaugel.

Juba pensionipõlve pidades istutasin ühe lumimarjapõõsa suvekodu aeda. Nüüd kümmekond aastat hiljem on mul tekkinud teine unistus – soov kauaigatsetud taimest hoopis vabaneda. Ühest istikust on saanud terve istandus. Mida enam ma neid noori põõsaid üles võtan, seda rutem allesjäänud paljunema hakkab. Mida peaksin tegema?

Vastab

KADRIN LINNA

Harilik lumimari (*Symphoricarpos albus*) on madalakasvuline (ca 1,5 m) Põhja-Ameerikast pärit peenikeste okstega tihe põõsas. XX sajandi algupoolel sai temast meil ülipopulaarne hekitaim, kuna lumimari on mulla suhtes vähenõudlik, talub varju ja õhusaastet ega kannata haiguste ning kahjurite tõttu. Pealegi on istikuid kerge paljundada.

Tumeda rohelise peene lehestikuga põõsas talub hästi ümberistutamist ja pügamist. Viimase omaduse pärast rajati temast korrapäraseid hekke. Regulaarse lõikamisega vormitud põõsad ei vilju. Sõjaloludes hooletusse jäänud hekid said hakata vohama ning marjadega toretsema.

Selleaegsed magusanäljas lapsed võisid neid kaheseemnelisi kerajaid marjataolisi vilju nähes teda küll kommpõõsana kujutleda. Enam on need viljad kui paukpadrunid olnud rüblükute huvikeskmes. Ilusa kuiva ilmaga teevad nad

näppude vahel pigistades väikese prõksu.

Rikkalikku juurevõsu andvad lumimarjad on vanas aias või pargis metsistunud ja inimestele meelehärmiks, kuid väikestele põõsaliindudele on need ideaalsed pesapaigad.

Koduaiast peate põõsad välja juurima, mis on muidugi tülikas töö, seda enam, et iga uue võrse tekke puhul peab kaevamise uuesti ette võtma. Selleks et üksik nostalgiat tekitav põõsas siiski alles võiks jääda, istutage noor juurevõsust kasvanud istik konteinerisse, mildest taimel on raske välja ronida.

Samas võite mõnel ehitussegult vabanenud suuremal ämbri põhja alt ära lõigata ja pestud silindri maasse kaevata ning noore istiku sinna sisse istutada. See pii-

rab juurevõrsete arengut. Anumas kasvavat taime, isegi kui see mullas asub, peate aeg-ajalt kastma, sest muidu võib ta kuivale jääda.

Juhul kui on aga tahtmine hekki teha, kaevake taimereast 50–60 cm kaugusel maasse kitsas kraav. Kui juured selle seinast väljuvad, on neid kohe näha ja siis ka kerge eemaldada.

Rohkelt juurevõsu andvatel liikidel on suhteliselt pindmine juurestik, mille vigastamine hoopis uut juurdekasvu virgutab.

Põõsaaluste puhastamine niidukiga annab soovitu asemel lühiajalist tulemust ning aja jooksul tekkinud tüükad jämenevad ja muutuvad veelgi paljunemisvõimelisemaks.

Lisaks võite sellega oma niitevahendi ära lõhkuda.